

ההיא אתתא דעלא
לבושתא ביהיא ביתא
ברחא מריה ביהתא, חייב
ברחא דמרי ביתא ללישה
דלוי ומית חתיבה רבא
לשולמו חתיבה רבא
ביתא נומא פליג אדרב
דמריה חילא שלא תאכל,
ומישר הנתא לא אמר רב
הוא קביל עליה בעל
נשירותא נשירותא ביהתא
דבעל ביהתא, אבל הכא,
כיון דברשות עיילא בביתא
כיון נשירותא ביהתא
דבעל ביהתא, ולא עור אלא
כיון דלמפסא בעיא
צניעותא דהא בעיא לגילוי
והרעותה ביהתא ובפאשי
ומרי ביהתא סליק
נפשיה הלכך עור אלא
נשירותא, וכן הלכתא, דמרי
כיון איתא דהא ברבא
טעמא ולא דחי לה.
בטעמיה לא בעיא
צניעותא ומרי ביהתא לא
מליק נפשיה מביתא
סליק בטעמיה פטורה.
הכניס שורו רביתא
בעל הבית וכו', אמר
רבא הכניס שורו חוצר
בעל הבית שלא ברשות
וחפר השור בה ברבלי
בעל השור חייב
בנקיף החצר ובעל החצר
חייב בנקיף רבא, ואצי
דאמר מר כי יכרז אי
יבדל ולא שור בור, הכא
כיון דהוא ליה לאיתמי
פטר ומשמייה ולא עבד,
נמאן דכריה הוא דאמי.
ואמר רבא הכניס שורו
וחפר חבירו שלא ברשות
והוא בעל הבית, חייב.
וכן שכן לא עמר שור
הדיוקן, אבל אם הרביץ
גללים ומנמנ כליז של
בעל הבית, בין לרב בין
לשמואל פטור, דהייקן
חייב, חור, ומסת גללים
אפקוריה פטור ונתו חייב
ממצינו בן[ן] שחייב מן
הכלים. ואמר רבא בנכס
הוא חפר חבירו שלא
ברשות ודקיא את בעל
הביתא או בעל הבית חפר
חור, חייב, ובעל הבית
פטור, ליתן קל לממיר דר
שפסא פליג עליה, אלא
מפריש חור ואמי אלא ידיע
חייב, חייב ביהתא ודקיא
לון שרשוא לאפקורן לאפקורן
ליתן קל שרשוא, ואודו
לפסא דעמינו אלא ברה כול.
שמועתא דרבה
ליכא נהנה, דלית אמן
דפליג עליה.

אִכָּא לְמִימַר (6) אִמְרֵי סֵתִם
לַחֲצֹר בַּעַל הַבַּיִת שֶׁלֹּא בְּרִשְׁוֹר
חַיִּיב הָיִיקוּ בַּעַל הַבַּיִת פְּטוֹר א'
הוּא יָדַע בִּיה הָיִיקוּ בַּעַל הַבַּיִת
לֹא פֻקִּי לְאִזְוִקִי לִית לֶךְ רִשְׁוֹתֵא

ומאי ברשות ומאי שלא ברשות איכא אמרי
ברשות הוויא לה שן ברשות הניזק ושן
ברשות הניזק חייבת שלא ברשות הוויא לה
שן ברה"ר ושן ברשות הרבים פטורה ת"ש
הכנים שורו לחצר בעל הבית שלא ברשות
ובא שור ממקום אחר ונגנחו פטור ואם הכנים
ברשות חייב מאן פטור ומאן חייב לאו פטור
בעל חצר וחייב בעל חצר לא פטור בעל
השור וחייב בעל השור אי הכי מאי ברשות
ומאי שלא ברשות איכא אמרי הא מני ^בר'
טרפון היא דאמר משונה קרן בחצר הניזק
נוק שלם משלם ברשות הוויא לה קרן בחצר
הניזק ומשלם נוק שלם שלא ברשות הוויא
לה קרן ברה"ר ולא משלמא אלא חצי נוק:
ההיא איתתא דעלתה למיפא בבהוא ביתא
אתא ברחא דמרי דביתא אכלה ללישא חביל
ומית "חייבה רבא לשלומי דמי ברחא לימא
פליגא אדרב דאמר רב הוויא לה שלא תאכל
אמרי הכי השתא התם שלא ברשות לא
קביל עליה נטירותא הכא ברשות קביל עליה
נטירותא ומאי שנא מהאשה שנכנסה לטחון
חמין אצל בעל הבית שלא ברשות ואכלתן
בהמתו של בעל הבית פטור ואם הוזקה
חייבת טעמא שלא ברשות הא ברשות פטור
אמרי לטחון חמים כיון דלא בעיא צניעותא
מידי לא בעי מסלקי מרוותא דחצר נפשיתהו
ועליה ידידה רמי נטירותא אבל למיפא כיון
דבעיא היא צניעותא מרוותא דחצר מסלקי
נפשיתהו הלכך עלה ידידה רמיא נטירותא:
הכנים שורו לחצר בעל הבית: אמר רבא
הכנים שורו לחצר בעל הבית שלא ברשות
וחפר בה בורות שיחין ומערות בעל השור
חייב בנוקין חצר ובעל חצר חייב בנוקין חבור
אף על גב ^בדאמר מר יכי יכרה איש בור
למלווייה ולא קא מלייה כמאן דכרייה דמי
ואמר רבא והכנים שורו לחצר בעל הבית
שלא ברשות והזיק את בעל הבית או בעל
הבית הוזק בו חייב רבץ פטור ומשום דרבץ
פטור אמר רב פפא מאי רבץ ישהרבץ
גללים ונסנפו כליו של בעל הבית דהויא
גללים בור ולא מצינו בור שחייב בו את
הכלים הניחא לשמואל ^בדאמר כל תקלה בור
הוא אלא לרב דאמר עד דמפקר ליה מאי
ללים אפקורו מפקיר להו ואמר רבא "נכנס
והזיק את בעל הבית או בעל הבית הוזק בו
פפא ^בלא אמרן אלא דלא הוה ידע ביה אבל
ב"מ"ט משום דאמר ליה נהי דאית לך רשותא
אזדור למעמייתהו דאמר רבא ואיתימא רב פפא
שניהם

אע"ג דאמער מר איזש בור ויא
שור בור. כלומר ומתוך
כך היה לנו לפטור צעל החצר וא"ת
כ"ש דאי לא ממעטינן שור שהיה
ראוי לפטור צעל החצר הדין היה
למירמא חיובא אצעל השור וי"ל
דה"ק אע"ג דאמער מר איזש בור ולא
שור בור והיה (ו) ראוי לפטור כל אדם
בבור שזכה שור כלומר ומתוך כך

אדם צבור שכרה שור זה אין קברא
לדרוש כך אלא כיון דעליה למלויה
כמאן דכרייה דמי ונראה * דאפי' אם
חפרו אדם דבר חיובא הוא חייב
בעל החצר צנוקי צור ועליה ידידה
למלויה ודבוקיה משלם וכו' ונראה

וא"ת והא לעיל (דף כב.) פטריקן
בעל הגמל כשלא סכסכה למ"ד אשו
משום ממונו אע"ג דלא כתיב איש
אש ולא שור אש וי"ל דהתם נמי
כתיב שלם ישלם המצעיר את
המצעיר דמשמע דוקא כשמצעיר
עצמו הוא משלם:

וַיִּשְׁנֶנּוּ בַּיּוֹם פ"ה דוקא כליו
אבל הוא עצמו [החוק]
חייב צעל השור ולא פטרינן ליה
משום איש שור ולא שור צור דכל
מידי דהוה דיליה גשעת נפילה כגון
בגללים וכן נפלה גמלו ולא האעמיד
דמחיתא ליה משום שור אע"ג
דאיזו לא כרייה אלף הגמל כרהו
כיון דבשעת כרייה ידיה הוא ועליה
רמי לסלוקיה ולא סלקיה כמאן דכרייה
דמי אף על גב דמפקיר להו בחד
שעתא ולא דמי לשורו שחפר צור
ברה"ר דחפירה לאו ידיה הוא ודליל
הקשור ברגל התרנגול מאזניו דליל
לאו ידיה הוא עכ"ל משמע מתוך
פ"ה למאי דמסקינן סתם גללים
אפקורי מפקר להו דלא פטרינן אלף
כליו דוקא אבל הוא עצמו חייב
ולר"י נראה דודאי מעיקרא דס"ד
דלא אפקריה לא פטר אלף כליו
אבל לפי המסקנא דאמר דמפקר
להו אפי' הוא עצמו פטור מידי דהוה
אמפקיר מזקיו לאחר נפילה אונס
ונפילה גמלו מוקמינן דאתקל ואסתקל
ציה גמליה או דרך שרעתא ודנהלא
דהו פושע אבל הכא דלא פשע אע"פ

ה שחוזר ממה שלא פטר אלא כליו
שדרכו להרצץ גללים:

וְיִי וְהִזִּיק בְּרֵה"י אַחֵר אֶבֶל הִזִּיק בְּאוֹתוֹ
נִתְּזָה וְגַם לֹא יָבֹא שׁוֹם אֶדֶם שֶׁם וַיּוֹזֵק:
שְׁנֵיהֶם

ב א ב מיי פ"ג מהל'
 מוקי ממון קולטת ד'
 סמוג עשין ק' טוועט ח"מ
 סימן זלג סעיף ג':
בא א מיי שס פ"ג סלה
 ו' וסיפ' הלכה א' סלה
 שס טוועט ח"מ סימן סלה
 סעיף ג' וסימן מ' סעיף ד':
בב ד טוועט ח"מ סימן
 מ' סעיף ה':
בג ה מיי שס סמוג שס
 טוועט ח"מ סעיף ג':
 וסימן זלג סעיף ג':
בד ו מיי שס פ"ג סלה
 א סמוג שס טוועט
 ח"מ סימן זלג סעיף ב':
בה א מיי שס פ"ג סלה
 ד סמוג ד מיי סעיף
 ח"מ סימן ח"ל סעיף ז':
בי ה א מיי פ"ג שס
 הלכה ו' וסיפ' הלכה א'
 וסיפ' מהלכות חובל ומוציא
 הלכה ג' סמוג שס וסימן ע'
 טוועט ח"מ סימן שס
 סעיף ד' וסעיף ו' וסימן
 זלג סעיף א' וסימן חכא
 סעיף א':

הגהות הב"ח
(א) גמ' אמרי סתם גללים.
נ"ב עי' מ"ש מזה צב"מ
דף סה ע"ב: (ב) תוס'
ד"ה אע"ג לאמר וכו'
והיה דומה לפטור כל
אדם צבור:

גליון הש"ס
תוס' ד"ה אע"ג וכו'
ראפילו אם חפרו. עיין
לעיל דף כט ע"א תוס'
ד"ה פליגי ולקמן דף מט
ע"ב תוספות ד"ה צרה":

מוסף רש"י
משונה קרן בחצר
הניזק. קרן תמה וכל
תולדותיה קרי משונה
הואיל ושינו את וסתן, שלא
היו דרכן לכך (לעיל ד.י.).